

Verslag OAR windturbines WRIJ Duiven 22 juli 2019

Onderstaande is geen letterlijke weergave van de gesprekken tijdens de vergadering, maar een samenvatting van de uitgewisselde informatie. Gemaakt door Alex de Meijer, die deze vergadering bij elkaar heeft geroepen en ook heeft voorgezeten.

1. Voorstelronde

Wim Vilters – lid Wijkraad Duiven West (idee: werkgroepen oprichten, o.a. een die zich met duurzaamheid bezighoudt)

Baukje Boschker – lid Milieuvrienden Duiven (waren destijds tégen de vier windturbines in het Duivense Broek, vanwege openheid gebied en zichtlijnen Posbank; deze locatie op een bedrijventerrein vinden ze logischer, zéker nu die zichtlijnen toch al zijn aangetast)

Fred Koning – locatiedirecteur van recyclingbedrijf 4PET Holding (betrokken bij duurzame transitie van Bedrijventerrein InnoFase)

Tim Nijs – projectleider bij 1Stroom (werkorganisatie van gemeenten Duiven en Westervoort)

Dorotheé Jacobs – medewerker participatie duurzaamheid en energie bij 1Stroom

Lars Grims – beleidsmedewerker duurzaamheid en milieu Gemeente Zevenaar

Peter Brokke – omgevingsmanager energietransitie Waterschap Rijn en IJssel

Sjoukje Rikkerink – jr. omgevingsmanager Waterschap Rijn en IJssel

Alex de Meijer – beleidsmedewerker-projectleider Gelderse Natuur en Milieufederatie, o.a. voor participatieve ontwikkeling wind- en zonneparken

Wouter Müller (Natuurmonumenten) heeft zich afgemeld vanwege vakantie.

2. Mededelingen

Vanochtend ontving de GNMF een zienswijze van Erik Metz (voorzitter Dorpsraad Lathum), Koene Scheepstra (voorzitter Werkgroep Lathum) en Han van Egmond (omwonende). De zienswijze is ingediend bij de gemeente Duiven, mede namens 126 bewoners in een bijgevoegde handtekeningenlijst. De link naar de zienswijze heeft Alex doorgestuurd naar alle OAR-leden, hier nogmaals: <http://dorpsraadlathum.nl/zienswijze-bewoners-over-windturbines-avr/>. De zienswijze is een kritische reactie op de “ontwerp Omgevingsvergunning en verklaring van geen bedenkingen Windturbines RWZI InnoFase/Duiven”. Deze zijn te vinden op: <https://zoek.officielebekendmakingen.nl/stcrt-2019-33455.html>.

Naast de verdere inhoud van de zienswijze is voor de samenstelling van de OAR specifiek van belang dat de indieners in hun zienswijze aangeven níet aan de OAR te willen deelnemen. Omdat Alex het direct benaderen van omwonenden in eerste instantie in overleg met de dorpsraad en werkgroep wil doen, zijn nu nog geen individuele omwonenden gevraagd deel te nemen aan de OAR.

Van andere benaderde organisaties gaven Werkgroep Leefklimaat Zevenaar en IVN Oude IJsselstreek aan niet te zullen deelnemen, het onderwerp valt buiten hun aandachtssfeer. Met Natuurmonumenten en Milieuvrienden Duiven is het natuur- en milieubelang echter voldoende vertegenwoordigd.

3. Achtergrond en historie windturbines WRIJ Duiven

Sjoukje geeft een presentatie, de ppt wordt met dit concept-verslag meegestuurd. Hier een paar highlights uit de presentatie, met aanvullingen door Peter en uit het gesprek dat plaatsvond.

- Het waterschap wil in 2025 energieneutraal zijn. Daarvoor is o.a. de mogelijkheid voor windturbines op de RWZI's onderzocht. Van vier geschikte locaties bleven er na gesprekken met de omgeving uiteindelijk twee over: Zutphen en Duiven. Voor Duiven is in 2017 het locatieplan vastgesteld, in december 2017 ging de gemeenteraad in principe akkoord.
- De tiphoogte van de beoogde windturbines kan variëren van 170 tot 211 meter, er wordt hiervoor een flexibele omgevingsvergunning gemaakt. Voordeel is dat bij de uiteindelijke turbinekeuze voldoende ruimte overblijft voor maatwerk en om te onderhandelen met verschillende fabrikanten.
Het waterschap streeft wel naar zo hoog mogelijke turbines, de energie-opbrengst stijgt navenant. Ter vergelijking: bij een tiphoogte van 211 m. is de opbrengst even hoog als bij twee turbines van 150 m., zoals nu al in het Duivense Broek staan.
- Door ervaringen in het verleden met de uitstoot van de AVR-afvalverbranding (o.a. dioxines in de jaren negentig) zijn omwonenden bezorgd om hun gezondheid. Met name één turbine staat bij overheersende windrichting ZW precies tussen de schoorsteen en het dorp Lathum. De schoorsteen is ooit verhoogd tot 95 meter om neerslag van de uitstoot in de omgeving te minimaliseren. De angst bestaat dat de wieken van de windturbines de pluim eerder doen neerslaan.
Het waterschap heeft hier een onderzoek naar laten uitvoeren. Het effect bleek nihil. Vervolgens is een second opinion-onderzoek uitgevoerd, het bureau is gekozen en de vraagstelling is opgesteld in samenspraak met de Werkgroep Lathum en de Dorpsraad Lathum. Peter beschrijft dit als volgt: voor de modelmatige berekeningen is uitgegaan van een worst case (fabriek van 'niveau Noord Korea' met uitstoot van veel giftige stoffen) en is speciale aandacht gegeven aan de onvolledige verbranding die kan plaatsvinden bij opstarten en afkoelen van de installatie. De uitkomst is opnieuw dat de wieken nauwelijks effect hebben op de pluim. De pluim slaat niet neer, de situatie aan de grond in de omgeving kan slechts minimaal verbeteren of verslechteren: het gaat om een maximale verslechtering van 0,5% op een gehele uitstoot die ook al minimaal is ten opzichte van andere verontreinigingen in de omgeving."
De second opinion heeft veel omwonenden en inwoners van Lathum niet kunnen geruststellen. Inmiddels hebben de Werkgroep Lathum en de Dorpsraad Lathum zich tegen tenminste één van de windturbines gekeerd.
- Over aspecten als geluid en slagschaduw kan de OAR een andere keer uitgebreider spreken (informereren en adviseren). Hoe werkt het, wat kan worden gedaan om effecten te beperken, kan de turbinekeuze invloed hebben?
- De Welstandscommissie van de gemeente Duiven vindt dat de windturbines de kernkwaliteiten van het rivierenlandschap aantasten. Het waterschap laat een landschaps-inpassingsplan maken om, voorzover mogelijk, aan dit bezwaar tegemoet te komen.
- De OAR zal worden gevraagd een advies te formuleren over een omwonendenregeling en een gebiedsfonds, dan wel andere vormen van financiële participatie. Baukje geeft al als voorzet aan dat in Duiven het afkoppelen van de regenwaterafvoer van het riool in sommige wijken een goede besteding zou kunnen zijn voor het gebiedsfonds.
- Vanwege de Raad van State-uitspraak over de PAS zal ook de bouwfase van de windturbines 'stikstofneutraal' moeten plaatsvinden.

4. Voorgeschiedenis OAR

Toelichting Alex: op 31 mei 2018 organiseerde het waterschap een informatie-avond over de beoogde windturbines in Lathum. Alex heeft daar op verzoek van het waterschap e.e.a.

verteld over zijn ervaringen met omgevingsparticipatie, zowel qua proces als financieel. Die avond is door wethouder Spaargaren van Duiven het plan omarmd om Alex een Omgevingsadviesraad (OAR) te laten opzetten.

Op 30 april 2019 stelde het college van B&W de vergunningaanvraag in ontwerp vast. Pas dáárna, dus ruim een jaar later, is Alex gevraagd te starten met de OAR. Dat was een ongelukkig moment: kort voor de zomervakantie, een periode waarin de Dorpsraad Lathum, Werkgroep Lathum en een aantal omwonenden druk waren met het schrijven van een zienswijze tégen de ontwerp Omgevingsvergunning en Verklaring van geen bedenkingen, en waarin ze ook nog in overleg waren met het waterschap over mogelijke ándere locaties. Toch waren er genoeg redenen om de eerste OAR-vergadering wél doorgang te laten vinden. Voor een aantal aanwezigen goed als eerste kennismaking en om kennis te nemen van een aantal achtergronden.

5. Vervolg OAR

In deze OAR-vergadering hebben we besproken of we op een van de eerder rondgestuurde data eind augustus/begin september nog eens bij elkaar komen. Uiteindelijk is geconcludeerd dat het verstandig is nu eerst de besluitvorming in de gemeenteraad van september af te wachten.

We prikken twee mogelijke data: **woensdagavond 25 september** of **donderdagavond 26 september**. Alex gaat deze data z.s.m. voorleggen aan Wouter Müller en aan enkele omwonenden en leden van de Dorpsraad Lathum en Werkgroep Lathum. Hij probeert ook een gesprek te arrangeren met de laatsten, over wat deelname aan de OAR kan betekenen ná de besluitvorming in de gemeenteraad in september: dit voor zowel de situaties dat de raad wél resp. níet instemt met de ontwerp Omgevingsvergunning en Verklaring van geen bedenkingen.

Voor de samenstelling van de OAR gaan we nog zoeken naar uitbreiding met een bewonersvertegenwoordiging uit Westervoort (bij voorkeur uit de nieuwbouwwijk Beekenoord). Een vertegenwoordiging vanuit Velp of Riverparc lijkt ons gezien de afstand en zichtbaarheid van de turbines niet handig.

6. Agendapunten volgende OAR-bijeenkomsten

- Wie kan een door iedereen geaccepteerde onafhankelijk voorzitter van de OAR worden?
- Is voor de bewonersvertegenwoordiging in de OAR een apart 'bewonersplatform' handig, waarin kennisdeling plaatsvindt en de inbreng vanuit bewoners wordt voorbereid?
- Afspraken over de werkwijze van de OAR;
- In hoeverre kan de OAR invloed hebben op locatie(s) en aantal turbines?
- Advies over de turbinekeuze en technische optimalisatie/uitwerking van de turbines (en: hoe verkrijgt de OAR daar voldoende kennis over?)
- Financiële participatie: voorstel van het waterschap voor besteding van 20% van de winst aan een omwonendenregeling en een omgevingsfonds.

7. Concept-Participatieplan

Enkele mensen hebben al direct aan Peter hun commentaar doorgegeven. Verder geen opmerkingen, ook omdat de status van het plan op dit moment niet helemaal helder is. Het plan staat geagendeerd in het Dagelijks Bestuur van WRIJ van 30 juli.